

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Затверджую:

Т.в.о. декана

юридичного факультету

«31.08.2023» Надія МОСКАЛЮК

«31.08.2023» 2023 р.

Затверджую:

В.о. професора з

науково-педагогічної роботи

«31.08.2023» Віктор Олександрович ПРОВЕРХОВ

«31.08.2023» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Міжнародне приватне право»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 29 Міжнародні відносини

Спеціальність - 293 Міжнародне право

Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Екзамен/Залік
Денна	3	6	28	28	3	8	23	90	Залік

31.08.2023
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право (затверджена Вченою Радою ЗУНУ, протокол № 9 від 26.05.2021 р.).

Робочу програму склала к.ю.н., доцент, доцент кафедри міжнародного права та міграційної політики Людмила САВАНЕЦЬ.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та міграційної політики, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Ярина ЖУКОРСЬКА

Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 293 Міжнародне право, протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова ГЗС

Ярина ЖУКОРСЬКА

Гарант ОП

Людмила САВАНЕЦЬ

1. Опис дисципліни «Міжнародне приватне право»

Дисципліна Міжнародне приватне право	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань - 29 «Міжнародні відносини»	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність - 293 «Міжнародне право»	Рік підготовки – 3 Семестр – 6.
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Міжнародне право	Лекції – 28 год. Практичні заняття – 28 год.
Загальна кількість годин – 90	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота – 23 год. Тренінг, КПЗ – 8 год. Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин – 6 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право».

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародне приватне право» є глибоке та ґрунтовне вивчення студентами основних положень науки міжнародного приватного права, зокрема поняття, методів, системи, функцій, джерел та основних категорій міжнародного приватного права, засвоєння вчення про його суб'єктів, а також місце у правовій системі, джерела, особливості колізійного регулювання ускладнених іноземним елементом приватних відносин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно реалізовувати набуті теоретичні знання на практиці. Завданням вивчення дисципліни є також детальне вивчення Закону України «Про міжнародне приватне право», міжнародних договорів, законів, актів Президента України, Уряду та інших нормативно-правових актів, що є джерелами галузі міжнародного приватного права України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- існуючі в доктрині підходи до визначення ознак, предмету, поняття, функцій міжнародного приватного права та його співвідношення з іншими елементами правової системи;
- поняття та види методів міжнародного приватного права;
- систему міжнародного приватного права;
- найважливіші джерела правового регулювання у різних сферах міжнародного приватного права;
- поняття та види суб'єктів міжнародного приватного права;
- сутність і призначення колізійних норм;
- структуру колізійних норм;
- особливості колізійного регулювання ускладнених іноземним елементом приватних відносин, зокрема у сфері речових, договірних, недоговірних, сімейних, спадкових, трудових відносинах, відносинах інтелектуальної власності, міжнародного цивільного процесу та міжнародного комерційного арбітражу.

вміти:

- вільно оперувати спеціальною правовою термінологією у галузі міжнародного приватного права;
- працювати з міжнародними нормативними актами та національним колізійним законодавством України;
- орієнтуватися в закономірностях здійснення колізійно-правового та матеріально-правового регулювання приватно-правових відносин, ускладнених іноземним елементом;
- застосовувати основні формули прикріплення колізійних норм;
- використовувати набуті знання з міжнародного приватного права в юридичній практиці;
- вірно здійснювати оцінку ситуаційної обставини та приймати оптимальні рішення з ефективності застосування на практиці норм, що регулюють приватноправові відносини з іноземним елементом;
- оперативно знаходити правову норму, вірно її тлумачити й застосовувати в конкретних ситуаціях.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК 2. Здатність формувати судження у сфері міжнародного, європейського, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК 6. Здатність забезпечувати юридичний супровід правовідносин з іноземним елементом, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного економічного співробітництва.

СК 7. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і приватного права, національного права України та права інших держав; прогнозувати

і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації.

СК 8. Здатність вести дискусію і дебати з міжнародно-правових та загально юридичних питань, готувати справи до розгляду в українських, закордонних, міжнародних судах і арбітражах.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» здійснюється на основі здобутих студентами знань з навчальних дисциплін «Політологія», «Теорія держави і права», «Порівняльне цивільне право», «Порівняльний цивільний процес», «Міжнародне і порівняльне трудове право», «Міжнародне публічне право (загальна частина)», «Право Європейського Союзу» що зумовлює більш ґрунтовне дослідження основних категорій і змісту регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

2.5. Результати навчання

Програмні результати навчання, здобуті під час вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право», дозволяють студентам в процесі професійної реалізації:

РН 3. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

РН 6. Забезпечувати юридичний супровід міжнародних публічних відносин і міжнародних приватних відносин, захищати за допомогою міжнародних та національних правових механізмів права та інтереси фізичних і юридичних осіб, національні інтереси держави Україна.

РН 7. Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, теоретичні знання з міжнародного і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях.

РН 12. Доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного, національного права та порівняльного правознавства.

РН 13. Виробляти спільні рішення, працювати в команді, виявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі у професійному і навчальному контекстах, планувати індивідуальну та групову роботу з метою їх досягнення.

РН 15. Формулювати висновки, розробляти рекомендації, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання проблем у сфері правотворчої, правоінтерпретаційної та правозастосовної діяльності.

РН 16. Знати сучасні наукові досягнення у сфері міжнародного та національного права, мати навички науково-дослідної роботи, інтерпретувати результати наукових досліджень та враховувати їх у практичній професійній діяльності.

РН 18. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 19. Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.

3. Програма навчальної дисципліни: «Міжнародне приватне право»

Змістовий модуль 1

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного приватного права

Поняття та предмет міжнародного приватного права. Методи міжнародного приватного права: поняття та види. Система міжнародного приватного права. Передумови становлення міжнародного приватного права.

Тема 2. Історія науки міжнародного приватного права

Зародки міжнародного приватного права у стародавньому світі. Виникнення науки міжнародного приватного права. Теорія статутів. Німецька доктрина у XIX ст. Італійська доктрина у XIX ст. Англо-американська доктрина міжнародного приватного права XIX ст. Міжнародне приватне право у працях юристів XIX-XX ст. Новітні теорії міжнародного приватного права другої половини XX - початку XXI ст. Історія науки міжнародного приватного права в Україні

Тема 3. Джерела міжнародного приватного права

Поняття, види та загальна характеристика джерел міжнародного приватного права. Міжнародні договори як джерело міжнародного приватного права. Внутрішнє законодавство у галузі міжнародного приватного права. Міжнародні звичаї: поняття та види. Концепція lex

mercatoria. Роль арбітражної і судової практики, правової доктрини в регулюванні міжнародних приватних відносин. Уніфікація та гармонізація норм міжнародного приватного права.

Тема 4. Джерела міжнародного приватного права в Україні

Історичний огляд джерел міжнародного приватного права в Україні. Сучасні джерела міжнародного приватного права в Україні.

Тема 5. Основні засади міжнародного приватного права

Принципи міжнародного приватного права. Правові режими. Взаємність.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Колізійні норми

Поняття і види колізійних норм. Поняття, сутність та сфера застосування колізійних норм. Структура колізійної норми. Види колізійних норм. Основні формули прикріплення. Принцип тісного зв'язку. Автономія волі: критерії та межі застосування. Класичні формули прикріплення.

Тема 7. Дія і тлумачення колізійних норм

Правова кваліфікація. Відсилання в міжнародному приватному праві. Імперативні норми. Застереження про публічний порядок. Проблема обходу закону в міжнародному приватному праві. Специфічні колізії в міжнародному приватному праві. Застосування права країни з множинністю правових систем. Спеціальні норми інтертемпорального колізійного права.

Тема 8. Застосування іноземного права

Іноземне право та передумови його застосування. Встановлення змісту іноземного права. Механізми отримання інформації про зміст іноземних норм.

Тема 9. Фізичні особи в міжнародному приватному праві

Колізійні норми щодо правового статусу фізичної особи. Уніфіковані правила щодо правового статусу фізичної особи. Особисті немайнові права в міжнародному приватному праві. Опіка та піклування в міжнародному приватному праві.

Тема 10. Юридичні особи в міжнародному приватному праві

Особистий закон юридичної особи. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи в міжнародному приватному праві. Діяльність іноземних юридичних осіб. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародного приватного права. Особливості правового статусу офшорних компаній.

Тема 11. Транскордонні банкрутства

Поняття транскордонного банкрутства. Колізійні норми у сфері транскордонних банкрутств. Уніфікація матеріальних і процесуальних норм у сфері транскордонних банкрутств. Транскордонні банкрутства і право України.

Тема 12. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом

Особливості правового положення держави та юридичних осіб публічного права як суб'єктів міжнародного приватного права. Міжнародні договори про імунітет держави.

4. Структура залікового кредиту з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право»

№ п/п	Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1							
1.	Тема 1. Загальна характеристика міжнародного приватного права	2	2	2	1	4	Тести, опитування
2.	Тема 2. Історія науки міжнародного приватного права	2	2	2			Тести, Опитування
3.	Тема 3. Джерела міжнародного приватного права	4	4	2			Тести, опитування, практичне завдання
4.	Тема 4. Джерела міжнародного приватного права в Україні	2	2	2			Тести, опитування
5.	Тема 5. Основні засади міжнародного приватного права	2	2	2			Тести, Опитування
Змістовий модуль 2							
6.	Тема 6. Колізійні норми	4	4	2	1	4	Тести, опитування, ессе
7.	Тема 7. Дія і тлумачення колізійних норм	2	2	2			Тести, опитування, практичне завдання
8.	Тема 8. Застосування іноземного права	2	2	2			Тести, опитування, ессе

9.	Тема 9. Фізичні особи в міжнародному приватному праві	2	2	1	2	4	Тести, опитування, практичне завдання
10.	Тема 10. Юридичні особи в міжнародному приватному праві	2	2	2			Тести, опитування, практичне завдання
11.	Тема 11. Транскордонні банкрутства	2	2	2			Тести, опитування, есе
12.	Тема 12. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом	2	2	2			Тести, опитування, есе
Всього		28	28	23	3	8	

5. Тематика практичних занять.

Практичні заняття мають на меті поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними необхідних практичних навичок вирішення конкретних практичних ситуацій, роботи із нормативними актами та їх застосуванням.

Підготовка до практичних занять полягає у вивченні теоретичного матеріалу, чинного законодавства, та ознайомлення із спеціальною науковою літературою по темі заняття. З метою перевірки рівня засвоєння матеріалу необхідно дати відповідь на контрольні запитання і виконати практичні завдання.

Важливою формою поглиблення знань з міжнародне приватне право є підготовка студентами реферативних доповідей з проблемних питань курсу, їх заслуховування та обговорення на заняттях.

Робочою програмою вивчення курсу «Міжнародне приватне право» передбачено проведення практичних занять у обсязі 28 годин.

Змістовий модуль 1 Практичне заняття № 1

Тема: Загальна характеристика міжнародного приватного права

Мета: Дослідження поняття, предмету, методу та системи міжнародного приватного права, з'ясування історія науки міжнародного приватного права.

Питання для обговорення:

1. Поняття та предмет міжнародного приватного права.
2. Методи міжнародного приватного права: поняття та види.
3. Система міжнародного приватного права.
4. Передумови становлення міжнародного приватного права

Практичне заняття № 2

Тема: Історія науки міжнародного приватного права

Мета: Дослідження особливостей виникнення науки міжнародного приватного права та її розвитку до початку ХХІ ст., особливостей розвитку наукової думки з міжнародного приватного права в Україні.

Питання для обговорення:

1. Зародки міжнародного приватного права у стародавньому світі.
2. Виникнення науки міжнародного приватного права.
3. Теорія статутів.
4. Німецька доктрина у ХІХ ст.
5. Італійська доктрина у ХІХ ст.
6. Англо-американська доктрина міжнародного приватного права ХІХ ст.
7. Міжнародне приватне право у працях юристів ХІХ-ХХ ст.
8. Новітні теорії міжнародного приватного права другої половини ХХ - початку ХХІ ст.
9. Історія науки міжнародного приватного права в Україні.

Практичне заняття № 3-4

Тема: Джерела міжнародного приватного права

Мета: Дослідження особливостей джерел міжнародного приватного права.

Питання для обговорення:

1. Поняття, види та загальна характеристика джерел міжнародного приватного права.
2. Міжнародні договори як джерело міжнародного приватного права.
3. Внутрішнє законодавство у галузі міжнародного приватного права.
4. Міжнародні звичаї: поняття та види.
5. Концепція *lex mercatoria*.
6. Роль арбітражної і судової практики, правової доктрини в регулюванні міжнародних приватних відносин.
7. Уніфікація та гармонізація норм міжнародного приватного права.

Практичне заняття № 5

Тема: Джерела міжнародного приватного права в Україні.

Мета: Дослідження особливостей джерел міжнародного приватного права в Україні.

Питання для обговорення:

1. Історичний огляд джерел міжнародного приватного права в Україні.
2. Сучасні джерела міжнародного приватного права в Україні.

Практичне заняття № 6

Тема: Основні засади міжнародного приватного права

Мета: Дослідження основних засад міжнародного приватного права.

Питання для обговорення:

1. Принципи міжнародного приватного права.
2. Правові режими.
3. Взаємність.

Змістовий модуль 2

Практичне заняття № 7-8

Тема: Колізійні норми

Мета: З'ясування правової природи колізійних норм.

Питання для обговорення:

1. Поняття і види колізійних норм.
2. Поняття, сутність та сфера застосування колізійних норм.
3. Структура колізійної норми.
4. Види колізійних норм.
5. Основні формули прикріплення.
6. Принцип тісного зв'язку.
7. Автономія волі: критерії та межі застосування.
8. Класичні формули прикріплення.

Практичне заняття № 9

Тема: Дія і тлумачення колізійних норм.

Мета: З'ясування особливостей дії та тлумачення колізійних норм.

Питання для обговорення:

1. Правова кваліфікація.

2. Відсилання в міжнародному приватному праві.
3. Імперативні норми.
4. Застереження про публічний порядок.
5. Проблема обходу закону в міжнародному приватному праві.
6. Специфічні колізії в міжнародному приватному праві. застосування права країни з множинністю правових систем.
7. Спеціальні норми інтертемпорального колізійного права.

Практичне заняття № 10

Тема: Застосування іноземного права.

Мета: З'ясування особливостей застосування іноземного права.

Питання для обговорення:

1. Іноземне право та передумови його застосування.
2. Встановлення змісту іноземного права.
3. Механізми отримання інформації про зміст іноземних норм.

Практичне заняття № 11

Тема: Фізичні особи в міжнародному приватному праві.

Мета: З'ясування особливостей правового статусу фізичних осіб в міжнародному приватному праві.

Питання для обговорення:

1. Колізійні норми щодо правового статусу фізичної особи.
2. Уніфіковані правила щодо правового статусу фізичної особи.
3. Особисті немайнові права в міжнародному приватному праві.
4. Опіка та піклування в міжнародному приватному праві.

Практичне заняття № 12

Тема: Юридичні особи в міжнародному приватному праві.

Мета: З'ясування правового статусу юридичних осіб в міжнародному приватному праві.

Питання для обговорення:

1. Особистий закон юридичної особи.
2. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи в міжнародному приватному праві.
3. Діяльність іноземних юридичних осіб.
4. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародного приватного права.
5. Особливості правового статусу офшорних компаній.

Практичне заняття № 13

Тема: Транскордонні банкрутства.

Мета: З'ясування особливостей транскордонних банкрутств в міжнародному приватному праві.

Питання для обговорення:

1. Поняття транскордонного банкрутства.
2. Колізійні норми у сфері транскордонних банкрутств.
3. Уніфікація матеріальних і процесуальних норм у сфері транскордонних банкрутств.
4. Транскордонні банкрутства і право України.

Практичне заняття № 14

Тема: Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом.

Мета: З'ясування особливостей участі держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом.

Питання для обговорення:

1. Особливості правового положення держави та юридичних осіб публічного права як суб'єктів міжнародного приватного права.
2. Міжнародні договори про імунітет держави.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) — форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПЗ виконують студенти самостійно під

керівництвом викладачів, це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

КПЗ із дисципліни «Міжнародне приватне право» складається із:

1. Теоретичної частини.
2. Практичної частини.

Пропоновані види КПЗ (на вибір студента) для виконання теоретичної частини КПЗ.

1. Наукова робота (есе, наукова стаття, тези) із вузької проблематики курсу (тема наукової роботи може бути запропонована самим студентом та узгоджена з науковим керівником) або вибрана із приведених нижче.

Тематика для теоретичних завдань комплексного практичного індивідуального завдання:

2. Відмежування міжнародного приватного права від суміжних галузей права.
  3. Наука міжнародного приватного права у дореволюційній Росії у XIX ст. та на початку XX ст.
  4. Новітні доктрини міжнародного приватного права.
  5. Зародження міжнародного приватного права в пам'ятках руського права (X–XIII).
  6. Англо-американська територіальна доктрина.
  7. Новітні доктрини міжнародного приватного права.
  8. Роль доктрини в уніфікації та гармонізації у міжнародному приватному праві.
  9. Класифікація колізійних норм за різними критеріями.
  10. Основні колізійні прив'язки.
  11. Стадії правозастосування у міжнародному приватному праві
  12. Основні колізійні прив'язки (формули прикріплення) щодо правового статусу фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
  13. Види правового режиму діяльності юридичних осіб: існуючі підходи.
  14. Теорія «розщеплення держави» в міжнародному приватному праві.
  15. Абсолютний та функціональний імунітет держави.
  16. Правове регулювання участі держави у приватноправових відносинах у сфері міжнародного приватного права за законодавством України.
  17. Публічні утворення як суб'єкти міжнародного приватного права.
  18. Становлення науки міжнародного приватного права на теренах України в останню чверть XIX ст. - на початку XX ст.
  19. Наука міжнародного приватного права в Україні у радянський період (1920-ті роки - 1991 р.)
  20. Сучасний етап вітчизняної науки міжнародного приватного права
  21. Особливості правового статусу офшорних компаній
  22. Транскордонні банкрутства: поняття. Колізійні норми у сфері транскордонних банкрутств.
  23. Уніфікація матеріальних і процесуальних норм у сфері транскордонних банкрутств
  24. Транскордонні банкрутства і право України
  25. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом
  26. Особливості правового положення держави та юридичних осіб публічного права як суб'єктів міжнародного приватного права
  27. Міжнародні договори про імунітет держави
  28. Найбільш поширені види колізійних прив'язок щодо речових прав.
  29. Форми інвестиційної діяльності.
  30. Правові механізми компенсації збитків іноземного інвестора.
- 2. На вибір студента скласти або 10 тестових завдань в межах запропонованої проблематики, із єдиновірною відповіддю, яку необхідно вказати; або ситуативну задачу із розв'язком (із використанням нормативно-правових актів) :**
1. Поняття та предмет міжнародного приватного права.
  2. Методи міжнародного приватного права: поняття та види.
  3. Система міжнародного приватного права.
  4. Історія науки міжнародного приватного права.

5. Поняття, види та загальна характеристика джерел міжнародного приватного права.
6. Міжнародні договори як джерело міжнародного приватного права.
7. Внутрішнє законодавство у галузі міжнародного приватного права.
8. Міжнародні звичаї: поняття та види. Концепція *lex mercatoria*.
9. Роль арбітражної і судової практики, правової доктрини в регулюванні міжнародних приватних відносин.
10. Уніфікація та гармонізація норм міжнародного приватного права.
11. Загальні засади правового статусу фізичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права.
12. Поняття та колізійні питання громадянства.
13. Іноземці за законодавством України, їх правосуб'єктність.
14. Визнання іноземця безвісно відсутнім чи оголошення його померлим.
15. Правове становище громадян України за кордоном.
16. Загальна характеристика правового статусу юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
17. Поняття особистого закону юридичної особи.
18. Правове становище іноземних юридичних осіб в Україні.
19. Особливості правового статусу транснаціональних корпорацій.
20. Особливості створення і діяльності офшорних компаній.
21. Міжнародні юридичні особи.
22. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.
23. Поняття та види імунітету. Законодавство України та міжнародні угоди з питань державного імунітету.
24. Колізійні норми у міжнародному приватному праві: поняття та структура.
25. Види колізійних норм та основні формули прикріплення.
26. Кваліфікація колізійної норми. Конфлікт кваліфікацій.
27. Зворотнє відсилання та відсилання до права третьої країни.
28. Обхід закону.
29. Встановлення змісту та застосування іноземного права.
30. Застереження про публічний порядок та імперативні норми в міжнародному приватному праві.
31. Взаємність та реторсія.

2. Підготувати анотацію до наукової статті, присвяченої проблематиці міжнародного приватного права за 2019-2023р.р. Студент повинен відзначити, насамперед, актуальність теми та висновки, зроблені автором статті.

Високо оцінюватиметься поглиблення теми дослідження студентом самостійно, формулювання власних висновків та пропозицій.

До анотації слід додати копію статті.

7.САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота, як одна із форм засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час і без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Організація самостійної роботи вимагає особливої уваги, тому що частина питань кожної теми виноситься на самостійне опрацювання студентами, а матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на екзамен.

Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами (у тому числі конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, періодичними виданнями). Студенти мають можливість самостійно опрацьовувати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням мережі Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

№ п/п	Тематика
1	Тема 1. Загальна характеристика міжнародного приватного права
2	Тема 2. Історія науки міжнародного приватного права
3	Тема 3. Джерела міжнародного приватного права
4	Тема 4. Джерела міжнародного приватного права в Україні

5	Тема 5. Основні засади міжнародного приватного права
6	Тема 6. Колізійні норми
7	Тема 7. Дія і тлумачення колізійних норм
8	Тема 8. Застосування іноземного права
9	Тема 9. Фізичні особи в міжнародному приватному праві
10	Тема 10. Юридичні особи в міжнародному приватному праві
11	Тема 11. Транскордонні банкрутства
12	Тема 12. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом

8.ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Трєнінг (англ. *training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Тематика тренінгу

1. Встановлення змісту іноземного права.
2. Кваліфікація колізійної норми.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

У процесі вивчення дисципліни “Міжнародне приватне право” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- тестові завдання;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10.КРИТЕРІЙ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародне приватне право» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30	40	30	100%
1. Усне опитування під час занять (5 тем по 5 балів - 25 балів) 2. Модульна контрольна робота - 75 балів	Усне опитування під час занять (7 тем по 5 балів – 35 балів) 2. Модульна контрольна робота - 65 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	100

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародне приватне право» визначається за шкалою оцінювання:

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер тем
1	Фліпчарт	1-12
2	Ноутбук	1-12
3	Проектор	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

- Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
- Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9.09.1886. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text (дата звернення: 20.08.2023)
- Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_118 (дата звернення: 20.08.2023)
- Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_052 (дата звернення: 20.08.2023)
- ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року). Видання МТП № 560. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text (дата звернення: 20.08.2023)
- Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14.07.1967 1952. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169 (дата звернення: 20.08.2023)
- Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text (дата звернення: 20.08.2023)

8. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001-19#Text (дата звернення: 20.08.2023)
9. Конвенція про право, що застосовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів від 22.12.1986. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_927 (дата звернення: 20.08.2023)
10. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_763 (дата звернення: 20.08.2023)
11. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text (дата звернення: 20.08.2023)
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
13. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
14. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
15. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
17. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
18. Про валюту і валютні операції: Закон України 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
19. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
20. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
21. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
22. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
23. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
24. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
25. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249> (дата звернення: 20.08.2023)
26. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 № 351-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
27. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)
28. Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземній валютах: Постанова Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

Основна література:

29. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; [редкол.: Тацій В.Я. (голова) та ін.]. Харків: Право. Т. 13: Міжнародне приватне право / В.В. Балдинюк, О.С. Білоус, Ю.В. Білоусов та ін.; [редкол.: А.С. Довгерт (голова) та ін.]. 2021. 862 с.
30. Корнєєв Ю.В., Вишневецька С.В. Міжнародне приватне право України. К.: Центр учбової літератури, 2019. 164 с.

31. Міжнародне приватне право: підручник: до 215-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого/ [С.Р. Асірян та ін.]; за заг. ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюка. Київ: Право, 2021. 407 с.
32. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Київ: Алерта, 2021. 522 с.
33. Asensio P. de M. Conflict of Laws and the Internet. Cheltenham, 2020.
34. Bogdan M. Concise Introduction to EU Private International Law. 4th edition. Europa Law Publishing, 2019.
35. Employment and Private International Law/ Edited by U.Liukkunen, Cheltenham, 2020.
36. Private International Law: Avoiding and Resolving Conflict of Laws by James Nafziger, Anastasia Telesetsky, & Ved Nanda. Carolina Academic Press, 2022.
37. The Elgar Companion to the Hague Conference on Private International Law / Edited by Th.John, R.Gulati, B.Koehler. Cheltenham, 2020.

Додаткова література:

38. Балдинюк В. Історичний опис формування поняття обходу закону в міжнародному приватному праві у внутрішньому судочинстві. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2020. С. 67-70.
39. Виговський О. Міжнародні приватноправові аспекти обігу віртуальних цінних паперів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2020. С. 61-64.
40. Генезис публічного та приватного права: європейський вимір: зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. (6 бер. 2019 р.) : тези наук. доп. Київ : АртЕк, 2019. 103 с.
41. Горда Ю.І. Місце економічних санкцій у механізмі застосування застереження про публічний порядок у міжнародному приватному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 18 с.
42. Грамацький Е.М. До питання системи принципів міжнародного приватного права. *Модернізація цивільно-правової відповідальності* (Матвєєвські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18 жовт. 2019 р.) / Юрид. ф-т Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка ; [редкол.: Р.А. Майданик (відп. ред.) та ін.]. Київ, 2019. С. 33-36.
43. Грамацький Е.М. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права: загальні положення. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 2. С. 121-126.
44. Даниленко Д. В. Уніфікація колізійних норм про перевезення морем пасажирів та їх багажу в міжнародному приватному праві: монографія. Одеса : Фенікс, 2020. 216 с.
45. Даниленко Д.В. Уніфікація колізійних норм про перевезення морем пасажирів та їх багажу в міжнародному приватному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Приват. ВНЗ “Ун-т Короля Данила”. Івано-Франківськ, 2019. 20 с.
46. Діковська І. Синхронізація застосовуваного права та міжнародної юрисдикції у спадкових справах і справах щодо майнових відносин подружжя в ЄС та Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2021. С.18-24.
47. Куклева К.О. Переддоговірні зобов'язання в міжнародному приватному праві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 19 с.
48. Лазаренко М.М. Захист майнових прав іноземного інвестора в міжнародному приватному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2018. 19 с.
49. Матіяш О. Нові підходи Гаазької конференції до систематизації норм міжнародного приватного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 1 (275). С. 14-20.
50. Михайлів М.О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 519 с.
51. Михайлів М.О. Спадкування у міжнародному приватному праві : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03. Львів, 2022. 36 с.
52. Бондар М. Міжнародне приватне право в національному судочинстві. *Юридичний вісник України*. 2023. 1-15 травня (№ 17/18). С. 4-5.
53. Міжнародно-правові та законодавчі засади реалізації й захисту прав та інтересів учасників приватних відносин в умовах збройних конфліктів: зб. наук. пр. / [Гарієвська М. Б. та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. Д. Крупчана] ; Нац. акад. прав. наук

України, НДІ приват. права і підприємництва ім. В. Г. Бурчака. Київ : НДІ приват. права і підприємництва ім. В. Ф. Бурчака НАПрН України, 2018. 223 с.

54. Навчально-методичні матеріали для вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право (особлива частина)»/ Укладачі: Л.М. Саванець, Г.М. Стахира. Тернопіль, 2018. 60 с.

55. Перестюк Н.М. Правова кваліфікація в міжнародному приватному праві на прикладі англосаксонського трасту: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 20 с.

56. Саванець Л. Концепція відповідності товару у праві ЄС: в контексті адаптації законодавства України. Challenges of legal science and education: an experience of EU countries and introduction in Ukraine : Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2020. 462 p. P.345-361.

57. Саванець Л. Уніфікація матеріальних норм про відповідність товару договору в міжнародному приватному праві. Актуальні проблеми правознавства. 2021. № 3. С. 82-89.

58. Саванець Л.М., Стахира Г.М. Концепція договору постачання цифрового контенту в умовах адаптації договірної права України до *acquis communitare* ЄС. *Форум права*. 2020. № 61(2). С. 56–64.

59. Саванець Л.М., Цолль Ф. Академічний проект директиви про посередницькі он-лайн платформи – новий законодавчий інструмент договірної права Європейського Союзу. *Право України*. 2019. № 2. С. 207-215.

60. Ткаченко Є. Правовий режим майна подружжя в міжнародному приватному праві: порівняльний аналіз. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2019. С. 85-87.

61. Трощенко І.О. Стан правового регулювання недоговірних зобов'язань у міжнародному приватному та цивільному праві України. *Правове регулювання економіки*. 2019. № 18. С. 208-216.

62. Фединяк Г.С. Довідник з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ : Правова Єдність : Алерта, 2019. 233 с.

63. Фединяк Г.С. Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ: Правова єдність, 2020. 224 с.

64. Цірат Г.В. Уніфікація норм міжнародного приватного повітряного права: сучасний стан та тенденції: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 36 с.

65. Beaumont P. A guide to global private international law. Oxford etc.: Hart, 2022.

66. Briggs A. Private International Law in English Courts. Oxford: Oxford University Pres, 2023.

67. Giovanni Z. Imperativeness in private international law : a view from Europe. The Hague: T.M.C. Asser; Berlin: Springer, 2022.

68. Horatia M.W. The law's ultimate frontier: towards an ecological jurisprudence : a global horizon in private international law. Oxford etc : Hart Publishing, 2023.

69. István N.C. Cross-border litigation in Central Europe: EU private international law before national courts. Alphen aan den Rijn : Wolters Kluwer Law International, 2022.

70. Šaranović F. Freezing injunctions in private international law. Cambridge: Cambridge University Press, 2023.

71. Savanets L., Stakhyra H. A Comparative Study on the Conformity of Goods under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG) and Ukrainian Sales Law. *Krytyka Prawa. Niezależne Studia nad Prawem*. 2022. № 14 (2). P.143-162.

72. Savanets L., Stakhyra H. Digital consumer – how to protect one in big data economy. *Актуальні проблеми правознавства*. № 3 (23). 2020. С.153-159.

73. Savanets L.M. The Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees in Ukraine: A Comparative Analysis with EU Law. *Journal of European Consumer and Market Law (EuCML)*. 2018. Issue 1. P.31-36.

74. Savanets L., Poperechna H. Legal regulation for sale of goods and supply of digital content in EU– analysis of novelties of new EU Directives. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. № 78. Ч.2. С.413-418.

75. Stakhyra H., Savanets L. Ensuring the security of personal data on the internet: the commercial use of personal data by digital content providers. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. № 3. С.110-116.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL:<http://court.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). URL:<https://uncitral.un.org/en>
6. Офіційний веб-портал Гаазької конференції з міжнародного приватного права. URL:<https://www.hcch.net/ukrainian>